

Richtlijnantwoord Casus Lodewijks - Bonte

Examen RFEA particulier najaar 2022

Opmerking; aan deze richtlijnantwoorden kunnen geen rechten worden ontleend

Deze richtlijnantwoorden zijn gebaseerd op de wet- en regelgeving op 1 januari 2022

Vraag 1 (10 punten)

Juridisch ouderschap

Brigitte is vanaf de geboorte van rechtswege juridisch ouder van Robby, Erwin en Irene omdat zij de vrouw is waaruit de kinderen zijn geboren (art. 1: 198 BW).

Franco is juridisch ouder van Erwin en Irene omdat hij op moment van de geboorte gehuwd was met de vrouw waaruit Erwin en Irene zijn geboren.

Of Franco ook de juridisch ouder is van Robby is aan de hand van de gegeven informatie niet vast te stellen (geboren voor het huwelijk, juridisch ouderschap afhankelijk van erkenning). Indien hij Robby niet heeft erkend, is hij als verwekker levenslang onderhoudsplichtig als ware hij een ouder.

Gevolgen juridisch ouderschap (o.a.):

- ontstaan familierechtelijke banden (o.a. erfgenaam).
- (over en weer) een levenslange onderhoudsplicht.
- recht op omgang en informatie en de plicht tot raadpleging.

Behoeftigheid

De kinderen hoeven tot 21 jaar geen behoeftigheid aan te tonen. Als zij 21 jaar of ouder zijn dienen zij wel behoeftigheid aan te tonen (redelijkerwijs niet zelf in het minimale levensonderhoud kunnen voorzien).

Ouderlijk gezag

Vanaf de geboorte.

Brigitte had vanaf de geboorte als moeder van de kinderen ouderlijk gezag over hen. Het ouderlijk gezag over Robby en Erwin is inmiddels geëindigd bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd.

Franco had als ouder van Erwin en Irene vanaf de geboorte als ouder gehuwd met de moeder van de kinderen het ouderlijk gezag over hen. Als hij Robby heeft erkend, had hij door het huwelijk ook het gezag over hem. Het gezag over Erwin en, als dit van toepassing was, over Robby is geëindigd door het bereiken van de 18-jarige leeftijd.

Gevolgen (ouderlijk) gezag (o.a.):

- bewind over het vermogen van het kind
- wettelijke vertegenwoordiging
- zorg- en opvoedingsplicht

Ouderschapsplan

Brigitte en Franco zijn samen ouders van Irene en er is sprake van gezamenlijk gezag over Irene (jonger dan 18 jaar). Een ouderschapsplan is daarom voor Irene verplicht. Brigitte en Franco zijn wettelijk verplicht haar te betrekken op een bij haar leeftijd passende wijze bij de over haar te maken afspraken.

Het ouderschapsplan moet bevatten:

- Wijze waarop zorg- en opvoedingstaken worden verdeeld
- Of wijze waarop recht op en plicht tot omgang wordt vormgegeven
- Wijze waarop ouders elkaar informeren en raadplegen omtrent het minderjarig kind
- Kosten verzorging en opvoeding minderjarige kind

Rechten van Irene

Irene is 15 jaar oud. Zij heeft wettelijk het recht om haar mening te geven over de niet-financiële afspraken die over haar in het scheidingsconvenant worden gemaakt. Zij heeft wettelijk nog niet het recht om haar mening te geven over de financiële afspraken.

Rechten meerderjarige kinderen

Erwin is jongmeerderjarig en heeft zelf recht op een onderhoudsbijdrage van zijn ouders. De afspraken hierover moeten met Erwin zelf worden gemaakt.

Robby is meerderjarig (21 jaar of ouder) en ook hij heeft zelf recht op een onderhoudsbijdrage van zijn ouders (ouder/verwekker). Hij moet hiervoor wel behoeftigheid aantonen en staat in rangorde gelijk met de onderhoudsplicht aan de ex-partner.

Vraag 2 (20 punten)**Samenlevingsvorm**

Franco en Brigitte zijn gehuwd onder het aangaan van huwelijksvoorwaarden. Deze huwelijksvoorwaarden houden in:

- Uitsluiting van iedere huwelijksgemeenschap
- Vergoedingsrechten nominaal
- Een periodiek verrekenbeding (jaarlijkse verrekening van het overgespaarde inkomen, inkomen zoals bedoeld in Wet IB 1964)
- Einde verrekenplicht: niet langer samenwonen
- Vervalbeding verrekenbeding en kosten van de huishouding: 6 maanden na ontbinding huwelijk
- Pensioenverevening met recht op conversie
- Verrekening overige oudedagsvoorziening, opgebouwd in huwelijkse periode uit inkomen

Soorten vermogen

Er zijn drie vermogens: het gemeenschappelijk vermogen (een eenvoudige gemeenschap), het privévermogen van Brigitte en het privévermogen van Franco. De eenvoudige gemeenschap kan direct worden verdeeld en geleverd.

Recht op bezit / vordering in geld

Van de in de eenvoudige gemeenschap vallende goederen hebben beiden evenveel recht op het bezit, van de te verrekenen vermogensbestanddelen ontstaat er alleen recht op een vordering in geld.

Uitleg verrekenbedingen

Brigitte en Franco hebben een periodiek verrekenbeding opgenomen in de huwelijksvoorwaarden. Er blijkt uit het concept convenant dat zij nu alsnog tot verrekening over willen gaan. Zij dienen daarom alsnog het tijdens het huwelijk verkregen overgespaarde inkomen te verrekenen.

In de huwelijksvoorwaarden staat in artikel 10 dat het recht tot het vorderen van verrekening vervalt een half jaar na de ontbinding van het huwelijk. Op grond van de wet verjaart dit recht niet eerder dan 3 jaar na de ontbinding van het huwelijk.

Het aanwezige vermogen wordt geacht uit overgespaard inkomen afkomstig te zijn, met uitzondering van inkomen/vermogen (mits in voldoende mate bewijsbaar):

1. dat niet tot de inkomensdefinitie behoort
2. dat verkregen is uit erfenis en schenking (inclusief de vruchten)
3. dat vermogen is van voor het huwelijk

Indien van toepassing geldt zaaksvervanging.

Peildata

Voor de verrekening hebben Brigitte en Franco gekozen voor de datum ondertekening convenant (artikel 4). Dit wijkt af van de wettelijke peildatum (indienen verzoekschrift) en de in de huwelijksvoorwaarden overeengekomen datum (verbreken samenwoning).

Voor de verdeling hebben Brigitte en Franco ook de datum van ondertekening van het convenant gekozen als peildatum voor de waardering van de eenvoudige gemeenschap. Voor de gezamenlijke bankrekeningen hebben ze als peildatum de datum van inschrijving van de echtscheiding afgesproken. Ook voor de aanslagen inkomstenbelasting (te betalen dan wel te ontvangen) hebben zij als peildatum de datum van tekenen convenant gekozen.

Echtelijke woning

De echtelijke woning is door Brigitte al voor het huwelijk verworven.

De dakkapel wordt gefinancierd met een schenking van de ouders van Franco. Franco investeert dus privévermogen in het privévermogen van Brigitte. Dit betreft een investering vóór de huwelijk, dus, als zij het er over eens zijn dat er sprake is van een vergoedingsrecht, bedraagt deze nominaal (€ 15.000¹). Deze vordering verjaart na 5 jaar, echter door het huwelijk binnen deze 5 jaar verjaart deze vordering niet eerder dan 6 maanden na het einde van het huwelijk.

---

¹ Er is geen wettelijke grondslag voor vergoedingsrechten buiten het huwelijk/geregistreerd partnerschap.

Tijdens het huwelijk, in 2013, wordt de woning uitgebouwd. Hiervoor wordt een nieuwe financiering afgesloten voor in totaal € 286.000. Dit betreft dus deels de oude lening en deels een nieuwe, annuïtaire, lening. Deze laatste bedraagt € 41.000.

De aflossing op de annuïtaire lening worden gedaan vanuit te verrekenen vermogen. Dit leidt tot een recht op verrekening.

In het convenant staat als peildatum voor de verrekening: datum tekenen convenant, dat is 1 november 2022. Maar er is ook afgesproken dat de vrouw vanaf 1 augustus alle kosten (inclusief hypotheeklast) van de woning betaalt. De hypotheeklast wordt vanaf 1 augustus 2022 van haar privérekening betaald. Dit sluit niet op elkaar aan en er is discussie over mogelijk. In dit richtlijnantwoord wordt uitgegaan van de datum van 1 november 2022 voor de verrekening van de aflossing op de hypotheek.

Op 1 november staat er op het annuïtaire deel nog € 33.032 open. De waarde van de woning vóór verbouwing was € 470.000, de investering was € 41.000. Het uit hoofde van de aflossing te verrekenen bedrag bedraagt:

$$(41.000 - 33.032) / (41.000 + 470.000) * 798.000 = € 12.443.$$

Dit is een schuld van Brigitte aan het te verrekenen vermogen.

Motor Franco

Franco koopt tijdens het huwelijk een motor. Deze motor betaalt hij deels met € 16.500 eigen spaargeld en deels met € 5.000 te verrekenen spaargeld. De € 16.500 is de resultante van een voorhuwelijks bedrag vermeerderd met rentebijdragen. Dit blijft daarom volledig buiten de verrekening.

De € 5.000 is wel afkomstig uit te verrekenen vermogen. De motor is in waarde gedaald. Te verrekenen is:

$$\text{Geïnvesteed bedrag} * \text{waarde nu} / \text{waarde toen} = € 5.000 / € 21.500 * € 20.000 = € 4.651.$$

Dit is een schuld van Franco aan het te verrekenen vermogen.²

Lijfrente Brigitte

Op grond van de huwelijksvoorwaarden moeten overige oudedagsvoorzieningen, voor zover uit inkomen opgebouwd tijdens huwelijk, worden verrekend.

Vanaf 2000 tot en met 2009 (10 keer) zijn de premies van de lijfrente betaald uit schenkingen. Schenkingen blijven op grond van de wet buiten de verrekening.

Vanaf 2010 tot en met 2019 (10 keer) zijn de premies uit inkomen voldaan (te verrekenen). Vanaf 1 januari 2020 tot 1 november 2022 (peildatum, 22 keer) is € 150 per maand uit inkomen ingelegd (te verrekenen).

In totaal te verrekenen: € 36.300 / € 69.300 * € 71.249 = € 37.321.

De betaling/afrekening van de verrekenvordering/-schuld van de lijfrente vindt plaats in 2023. De fiscale gevolgen van de verrekening hebben derhalve ook betrekking op 2023.

Er is niets vermeld over wel/niet IB-latentie en er is niets opgenomen over vrije toerekening in 2023. Daarom is het uitgangspunt dat ieder de eigen IB aanslag betaalt/ontvangt en er voor de waardering geen IB-latentie toegepast wordt.

---

² Er is sprake van verrekening van overgespaard inkomen. Ook bij verbruiksgoederen is dan de beleggingsleer van toepassing.

Vermogensoverzicht

Brigitte privé	Eenvoudige Gemeenschap	Franco privé
Te verrekenen		Te verrekenen
Auto € 8.000	Inboedel PM	Auto € 51.000
Privérekening € 30.000	Spaarrekening € 14.000	Beleggingen € 97.500
Spaarrekening € 3.600	g e/o	crypto
Vordering niet te verr. PV ivm lijfrente € 37.321	Privérekening € 2.000	Vordering niet te verr. PV ivm motor
Vordering niet te verr. PV ivm aflossingen € 12.443	e/o	Privérekening € 1.000
Totaal te verrekenen € 91.364		Spaarrekening € 29.000
Niet te verrekenen		Totaal te verrekenen € 183.151
Woning € 793.500		Niet te verrekenen
Hypotheek -/- € 277.946		Motor € 20.000
Schuld aan PV Franco (dakkapel) -/- € 15.000		Schuld aan te verr. PV ivm motor -/- € 4.651
Schuld aan te verr. PV ivm aflossingen -/- 12.443		Vordering op PV Brigitte i.v.m. dakkapel € 15.000
Lijfrenterekening € 71.249		
Schuld aan te verr. PV ivm lijfrente -/- € 37.321		
Totaal €522.825	Totaal € 16.000	Totaal € 30.349

Berekening over- / onderbedeling:

Ieder heeft recht op 50% van € 16.000 = € 8.000. De rekeningen worden opgeheven en 50/50 gedeeld.

De inboedel is zonder verdere verrekening verdeeld.

Dus geen te betalen/ontvangen over-/onderbedeling.

Berekening verrekenvordering/-schuld:

De totale waarde van het te verrekenen vermogen bedraagt:

€ 91.364 + € 183.151 = € 274.515.

Ieder heeft recht op € 137.257,50.

Ieder behoudt zijn eigen bezittingen en schulden en de vorderingen/schulden aan het eigen niet te verrekenen PV.

Franco heeft een verrekeningschuld aan Brigitte van: € 183.151 -/- € 137.257,50 = € 45.893,50.

Vergoedingsrechten

Franco heeft een vergoedingsvordering op Brigitte van € 15.000.

Totaal door Franco aan Brigitte te betalen

Verrekening (Franco aan Brigitte)	€ 45.893,50
<u>Vergoedingsrecht (Brigitte aan Franco)</u>	<u>€ 15.000,00 -/-</u>
Totaal door Franco te betalen	€ 30.893,50

Vraag 3 (10 punten)

Het eigenwoningverleden kan bestaan uit:

- eigenwoningreserve
- aflossingsstand
- recht op herleven oud regime
- beperking maximale duur renteaftrek
- genoten vrijstelling KEW/SEW/BEW

EWV Franco

De woning is volledig eigendom van Brigitte.

Het afsluiten van een lening op twee namen heeft alleen betrekking op aansprakelijkheid en verhaal. Franco heeft dus nog geen eigenwoningverleden.

EWV Brigitte

Eigenwoningreserve:

Op 1 december (datum verkoop/levering) staat er nog € 32.947 open op het annuïtaire leningdeel en € 245.000 aflossingsvrij.

Netto verkoopopbrengst = € 798.000 -/- € 4.500 = € 793.500.

EWV = € 793.500 -/- € 277.947 = € 515.553

Recht op herleven oud regime:

Brigitte heeft tot 1 januari 2024 recht op herleven oud regime voor een bedrag van € 245.000.

Aflossingsstand:

Over het leningdeel van oorspronkelijk € 41.000 heeft zij 9 jaar en 7 maanden aftrek genoten. Haar aflossingsstand is € 32.947 voor 245 maanden.

Beperking duur renteaftrek over de eerste schuld (vanaf 2001)

Over € 245.000 maximaal tot 1-1-2031 renteaftrek.

Aangifte Inkomstenbelasting 2022

Franco

De echtelijke woning is volledig eigendom van Brigitte. Ook haar nieuwe woning is eigendom Brigitte.

Het feitelijk vertrek van Franco leidt daarom niet tot fictieve alimentatie voor woongenot en de scheidingsregeling is ook niet van toepassing.

Brigitte

Bestaande woning: tot 1 december 2022 voor 100% het eigenwoningforfait en de renteaftrek over beide leningdelen.

Nieuwe woning: voor de aankoop gaat zij geen financiering aan. Gezien de hoogte van haar EWR ten opzichte van de totale verwerving zou iedere financiering in box 3 vallen. Zij geeft vanaf 1 december 2022 voor de nieuwe woning alleen het eigenwoningforfait aan.

Vraag 4 (10 punten)

Franco is bij Esmee ingetrokken nadat zij haar woning al had verkocht. Zij wonen in haar huurwoning.

Franco heeft geen eigenwoningverleden.

Esmee heeft wel een eigenwoningverleden:

- geen recht op herleven oud regime
- geen sprake van beperking maximale duur renteaftrek
- EWR € 104.000 (verkoopopbrengst)
- Aflossingsstand van € 279.980 -/- € 104.000 = € 175.980 voor 291 maanden (van 1 september 2016 tot 1 juni 2022 reeds verstreken looptijd nieuw regime = 69 maanden).

Esmee en Franco kopen samen een appartement, ieder voor de helft. Ieder koopt derhalve voor € 270.000. Uitgangspunt van de fiscale wetgeving is dat leningen (leningdelen) door ieder voor de helft worden aangegaan.

De werkelijke schuld van ieder bedraagt € 240.000.

	Franco	Esmee
Verwerving	€ 270.000	€ 270.000
Verwervingskosten overdrachtsbelasting	€ 5.400	€ 5.400
<u>Verwervingskosten eigendomsakte</u>	<u>€ 400</u>	<u>€ 400</u>
Totale verwervingskosten	€ 275.800	€ 275.800
EWR	nihil	€ 104.000 -/-
Verwerving -/- EWR	€ 275.800	€ 171.800
<u>Financieringskosten naar rato</u>	<u>€ 1.600</u>	<u>€ 1.146</u>
Maximale EWS	€ 277.400	€ 172.946

Financieringskosten naar rato:

De werkelijke financiering van Franco is lager dan zijn verwerving. De volledige financieringskosten worden bijgeteld in zijn maximale EWS.

De werkelijke financiering van Esmee is hoger dan haar verwerving minus haar EWR. De door haar betaalde financieringskosten (€ 1.600) worden naar rato bijgeteld in haar maximale EWS. $€ 1.600 * € 171.800 / € 240.000 = € 1.146$.

De werkelijke schuld van Franco is lager dan zijn maximale EWS. Het niet benutte deel van zijn maximale EWS wordt toegepast bij Esmee. Haar maximale EWS bedraagt dan $€ 172.946 + (€ 277.400 - € 240.000) = € 210.346$.

Van de schuld van Esmee valt dus € 29.654 in box 3.

Zij hebben beiden geen recht op herleven oud regime.

De volledige aflossingsstand van Esmee valt binnen het box 1 deel van € 210.346.³
De aflossingsstand van Esmee wordt in verhouding van de schuld bij hen beiden toegepast. Uitgaande van de schuldverhouding 50/50⁴ hebben beiden een leningdeel van € 87.990 met een maximale aflossingsduur van 291 maanden. Het meerdere (€ 152.010) kan met een verplichte aflossing van 360 maanden worden afgesloten.

Totale financieringsopzet:

Leningdeel 1	€ 175.980 annuïtair 291 maanden, beiden box 1
Leningdeel 2	€ 304.020 annuïtair 360 maanden, Franco € 152.010 box 1, Esmee € 122.356 box 1 en € 29.654 box 3.

Vraag 5 (10 punten)

Onjuistheden/onlogische bepalingen convenant⁵

Considerans

Adres Franco onjuist (is op 1 augustus BRP vertrokken).
Robby staat ten onrechte uit het huwelijk geboren.
Erwin en Robby zijn uitwonend (wordt niet vermeld).
Het genoemde inkomen van Franco is zijn bruto jaarinkomen in 2021. In 2021 heeft hij vanwege de coronacrisis 10% minder salaris ontvangen en geen bonus. In 2022 is het salaris hersteld, met uitzondering van de bonus.
Onderscheid tussen inkomen voor de behoefte en inkomen voor de draagkracht ontbreekt.
De huwelijkse voorwaarden worden niet vermeld.
Definitie vaststellingsovereenkomst ontbreekt.

Artikel 1

Basisafpraak over verblijf van Irene bij Franco ontbreekt (artikel 1.5).
Afspraken over de frequentie van raadplegen en informeren (art. 1.7) en de wijze waarop ontbreken.
Geen afspraken wie de kinderbijslag en kindgebonden budget ontvangt.
Geen afspraken over na 18-jarige leeftijd.
Indexatie op 1 januari 2023, dit is voor de ingangsdatum.

Artikel 2

Indexatie op 1 januari 2023, dit is voor de ingangsdatum.

Artikel 3

Geen afspraken over ontslag hoofdelijke aansprakelijkheid man op hypotheekschuld.
Betaling hypotheeklast vanaf 1 augustus 2022 door de vrouw, sluit niet aan op peildatum verrekening (tekenen convenant) en datum IB 50/50 (tekenen convenant). Onduidelijk of aflossing vanaf 1 augustus nog moet worden verrekend.

---

³ In deze casus is de maximering van de aflossingsstand niet aan de orde.

⁴ Of hier de verhouding van de totale schuld of de verhouding van de EWS moet worden toegepast is nog niet geheel duidelijk.

⁵ De genoemde onjuistheden/risico's zijn niet limitatief, andere fouten kunnen ook goed gerekend zijn mits voorzien van de juiste motivatie.

Artikel 4

In artikel 4.2 wordt niet vermeld dat de peildatum afwijkt van de huwelijksvoorwaarden. Afhechting verrekening kosten van de huishouding ontbreekt.

Artikel 6

Geen afspraken over fiscale gevolgen verrekening lijfrente.

Geen afspraken over wel/niet kiezen voor vrije toerekening alsof gehele jaar FP. Het FP eindigt in 2023 (datum indiening verzoekschrift).

De vordering/schuld uit hoofde van de verrekening wordt in 2023 betaald. Deze vordering/schuld valt op 1 januari 2023 in box 3. Hierover zijn geen afspraken gemaakt.

Artikel 7

Geen vermelding dat er geen gebruik wordt gemaakt van het in de huwelijksvoorwaarden gemelde recht op conversie.

Onjuistheden draagkrachtberekening

Bruto jaarinkomen is het inkomen in 2021 (90% van huidig inkomen).

Nieuwe woning Franco ontbreekt.

Eigen middelen minder door:

- investeren in eigen woning⁶.
- te betalen verrekenschuld niet verwerkt.

Zorgkorting voor Irene is niet meegenomen.

Studiekosten Erwin ontbreken.

De bijdrage aan Robby (€ 400) is ten onrechte meegenomen. Deze staat in rangorde gelijk aan Brigitte.

Vraag 6 (10 punten)

Het argument van Brigitte dat zij volledig voor Irene moet zorgen, is niet relevant. In de berekeningen wordt daar al rekening mee gehouden (zorgkorting).

Het argument van Franco dat Brigitte meer zou moeten/kunnen bijdragen omdat zij geen woonlasten heeft, is alleen relevant als er door toepassing van de forfaitaire woonlast in de berekening van de draagkracht voor de kinderalimentatie niet volledig de behoefte van de kinderen kan worden voldaan. Dit geldt dan voor Irene en Erwin, omdat zij beiden nog jonger dan 21 jaar zijn. Dit is in deze casus niet het geval (de totale draagkracht van Franco en Brigitte zijn voldoende voor de behoefte van Irene en Erwin).

Ook voor het argument dat Franco zijn woonlasten met Esmee deelt, geldt in beginsel dat hier alleen rekening mee wordt gehouden indien met de totale draagkracht op basis van de forfaitaire woonlasten niet volledig de behoefte van de kinderen kan worden voldaan. Anders zou bij de berekening van de draagkracht van Franco zijn woonlast moeten worden gecorrigeerd. In beginsel wordt uitgegaan van 50% van de totale woonlast. Dit kan echter ook in een andere verhouding (bijvoorbeeld in verband met het verschillende inkomen) worden toegepast.

De discussie over het wel of niet krijgen van een bonus, is van invloed op de draagkracht van Franco. Daardoor zou hij wellicht een groter aandeel hebben in het te dragen eigen aandeel in de kosten van Irene en Erwin.

---

⁶ Invloed van box 3-kwestie nu nog niet relevant. Voor de praktijk wel belangrijk om rekening mee te houden dat bijvoorbeeld de cryptobeleggingen volgend jaar fors hoger worden belast.

Vraag 7 (10 punten)

Afspraken huwelijkse voorwaarden: conversie.

Door conversie krijgt Brigitte een zelfstandig recht op ouderdomspensioen. Conversie kan alleen indien het pensioenfonds voorafgaand aan het tekenen van het convenant schriftelijk akkoord gaat. Het voorwaardelijke recht op ouderdomspensioen (verevening) plus het eventuele bijzonder partpensioen worden omgezet in een ouderdomspensioen op het leven van Brigitte.

Voordeel hiervan is dat zij zelf kan besluiten over de ingangsdatum en bijvoorbeeld een hoog/laag uitkering.

Nadeel kan zijn dat het bijzonder partnerpensioen is komen te vervallen.

Nadeel voor Franco is dat hij na conversie definitief afstand heeft gedaan van dit deel van zijn pensioen (bij overlijden van Brigitte komt het niet bij hem terug). Dit pensioentekort kan hij niet aanvullen door extra lijfrentestortingen (geeft geen grotere jaarruimte).

Wens Franco: pensioenverrekening.

De wens van Franco dat Brigitte afziet van verevening van zijn opgebouwde pensioenaanspraken tegen betaling van € 35.000 en het behouden van de volledige waarde van de lijfrente door Brigitte, betekent pensioenverrekening.

Het pensioen van Franco wordt dan feitelijk gewaardeerd op:

$$2 * € 35.000 + € 37.320 = € 107.320 \text{ bruto.}$$

Het door Franco aan Brigitte uit hoofde van de verrekening te betalen bedrag wordt $€ 37.320/2 = € 18.660$ hoger. De aftrek respectievelijk bijtelling in de aangifte inkomstenbelasting voor de verrekening van de lijfrente valt daarmee weg. Het verrekenen van het pensioen met de waarde van de lijfrente heeft geen fiscale gevolgen (bruto tegen bruto).

Het door Franco uit hoofde van de verrekening van zijn pensioen te betalen bedrag (€ 35.000) is voor hem als persoonsgebonden aftrek aftrekbaar. Voor zover deze aftrek in het hoge tarief valt is hierop de aftrekcorrectie van toepassing (2022 9,5%).

Franco dient dit bedrag rechtstreeks op de lijfrenterekening te storten. Bij besluit is goedgekeurd dat artikel 6.6 Wet IB 2001 ook van toepassing is als het bedrag wordt gestort op een lijfrenterekening op naam van de (gewezen) echtgenoot.

Voordeel pensioenverrekening:

Brigitte kan zelf bepalen (binnen de mogelijkheden van de wet) wanneer en hoe zij de lijfrente-uitkeringen gaat ontvangen.

Bij overlijden van Brigitte gaat het lijfrentetegoed over op de erfgenamen.

Franco heeft geen "pensioengat".

Het door Franco te betalen bedrag (€ 35.000) is voor hem fiscaal aftrekbaar.

Nadelen:

Franco heeft meer liquiditeit nodig (hoger bedrag uit hoofde van verrekening en storting uit hoofde van pensioenverrekening).

Betaling van het hogere bedrag is definitief (nadeel ten opzichte van verevening).

Vraag 8 (20 punten)

Zij heeft recht op een ANW-uitkering, want op moment echtscheiding en moment overlijden heeft zij een kind jonger dan 18 jaar, het huwelijk is door echtscheiding ontbonden. Door het overlijden van Franco valt de partneralimentatie weg. Maximale ANW uitkering is daardoor € 1.200 per jaar (weggefallen PA).

Bij het bepalen van de hoogte van de uitkering wordt een deel van haar salaris gekort. Het bijzonder partnerpensioen wordt niet gekort.

Vrijgesteld deel salaris is 50% minimumloon + 1/3 van het meerdere.

Vrijgesteld salaris: € 22.356 / 2 + 1/3 * (€ 48.963 -/- € 22.356 / 2) = € 23.773.

Van het salaris wordt € 25.190 gekort op de ANW uitkering.

Zij ontvangt dus geen ANW nabestaandenuitkering.

CBI berekening van Brigitte na eventueel overlijden Franco.

	IB	CBI
Box 1		
Salaris	48.963	48.963
Bijzonder Partner Pensioen	24.000	24.000
Eigenwoningforfait	1.755	
Aftrek geen of geringe EWS (Wet Hillen)	-1.521	
Storting lijfrente	-1.800	-1.800
Totaal	71.397	71.163
IB heffing	-/- 26.714	-/- 26.714
Premie ZVW over BPP Maximum = (59.706 -/- 48.963) * 5,5%		-/- 590
Box 3		
Privérekening ⁷	4.000	0
Spaarrekening	126.000	63
Totaal	130.000	
Heffingsvrij vermogen	-/- 50.650	
Totaal vermogen	79.350	
Inkomen box 3 (1,82% * 50.650 + 4,379% * (79.650 -/- 50.650) ⁸)	2.175	
IB box 3 (31%)		-/- 674
Heffingskortingen		
Algemene heffingskorting	0	
Arbeidskorting	3.539	
Totaal heffingskortingen	3.539	3.539
Kindgebonden budget		nihil
Kosten kinderen		-/- 27.200
Beschikbaar CBI		19.587
Gewenst / benodigd inkomen		27.000
TEKORT		7.413

⁷ In de vraag staat ten onrechte dat de bankrekeningen op naam staan van Brenda. Dit moet als Brigitte worden gelezen. Hiermee is bij de beoordeling van deze vraag rekening gehouden.

⁸ De spaarvariant behoorde nog niet tot de leerdoelen voor dit examen.

Brigitte heeft voor haar nieuwe woning geen eigenwoningschuld. Voor de inkomsten eigen woning heeft zij wel recht op aftrek in verband met geen of geringe eigenwoningschuld ("Wet Hillen").

De inkomensafhankelijke premie zorgverzekeringswet over het bijzonder partnerpensioen wordt ingehouden op de netto uitkering.

Geen recht op algemene heffingskorting ($2.888 \text{ -/- } (6,007\% * (71.397 \text{ -/- } 21.317))$).

Arbeidskorting: $4.260 \text{ -/- } (5,86\% * (48.963 \text{ -/- } 36.649))$

Kindgebonden budget nihil in verband met te hoog box 3 vermogen.

Bijdrage kosten kinderen: studiekosten $\text{€ } 8.000 + 12 * \text{€ } 800 * 2 = \text{€ } 27.200$.

Oplossingen tekort:

- Zuiniger leven.
- Interen op spaargeld.
- ORV afsluiten op leven Franco (tijdelijk, dalend).